

Overkoepelende rapportage Kwaliteit Beoordeling Wajong2015

Inleiding

De Wajong is er voor mensen die niet kunnen werken door een ziekte of handicap vanaf jonge leeftijd. In 2015 is de Wajong ingrijpend aangepast. In de nieuwe wet (Wajong2015) komt iemand alleen nog in aanmerking voor een Wajong-uitkering wanneer diegene op dat moment geen arbeidsvermogen heeft en dat ook nooit meer kan ontwikkelen. Met deze wetswijziging is ook de beoordelingssystematiek voor de Wajong gewijzigd. De kern van de methode is tot een gestructureerde en beargumenteerde beschrijving te komen van de (toekomstige) mogelijkheden van de cliënt om te functioneren in werk en in een werkomgeving, en van de voorwaarden waaronder dit kan worden gerealiseerd.

De afgelopen jaren heeft UWV tussen de 8.500 en 10.500 Wajong-aanvragen per jaar behandeld. Op deze beslissingen is in de periode 2020 tot en met 2023, naast de rechtmatigheidscontroles, een beperkt aantal kwaliteitsonderzoeken uitgevoerd. Vanwege de geringe omvang van deze kwaliteitscontroles is het niet mogelijk om een adequaat beeld te schetsen van de kwaliteit van onze beslissingen op de Wajong-aanvragen. Sinds 2024 wordt de Wajong meegenomen in de evaluatie van de Sociaal Medische Centra (SMC), maar alleen in een kleine steekproef. Om meer zicht te krijgen is daarom in de tweede helft van 2024 het volgende in gang gezet:

1. Afronding van een breder onderzoek naar de kwaliteit van de beoordeling Wajong2015 uit 2023.
2. Daarnaast zijn we in oktober 2024 gestart met het uitvoeren van periodieke representatieve controles (genoemd: MOK) van actuele beslissingen.

In deze overkoepelende rapportage geven we een duiding op hoofdlijnen van de bevindingen uit de onderzoeken over 2023 en 2024. Ook schetsen wij welke acties wij nemen om tot kwaliteitsverbetering te komen.

Met de uitkomsten van deze twee onderzoeken zijn wij helaas nog niet in staat om een scherp beeld van de kwaliteit in de periode 2020-2024 te schetsen. De komende periode investeert UWV in een verdere verbetering van de kwaliteit van de beoordelingen en de kwaliteitsonderzoeken.

In deze rapportage komen aan de orde:

1. De criteria die worden gehanteerd om te beoordelen of iemand in aanmerking komt voor een Wajong2015 uitkering.
2. De achtergrond en methodiek van de kwaliteitsmetingen.
3. De bevindingen van de onderzoeken over 2023 en 2024.
4. Maatregelen ter verbetering van de kwaliteit.

Vaststelling hoogte Wajong uitkering

De hoogte van de Wajonguitkering wordt afgeleid van het wettelijk minimumloon. Alvorens we ingaan op de kwaliteit van de sociaal-medische beoordeling Wajong willen wij ter volledigheid melden dat UWV vanaf 2020 bij de vastgestelde Wajonguitkeringen de juiste grondslag heeft toegepast.

Dit is in november 2024 onderzocht naar aanleiding van de tekortkomingen in de dagloonvaststelling bij de WIA.

1. Wanneer heeft iemand recht op een uitkering Wajong2015?

Met de invoering van de Wajong2015 is de beoordeling van een Wajong-aanvraag ingrijpend gewijzigd ten opzichte van voorgaande Wajongregelingen. Vanaf 2015 wordt gewerkt met een beoordelingsmethodiek, waarbij beoordeeld wordt of iemand wel/niet arbeidsvermogen heeft en zo niet, of het ontbreken van arbeidsvermogen duurzaam is. De kern van de methode is tot een gestructureerde en beargumenteerde beschrijving te komen van de (toekomstige) mogelijkheden van de cliënt om te functioneren in werk en in een werkomgeving, en van de voorwaarden waaronder dit kan worden gerealiseerd. De basis hiervoor is de ICF (International Classification of Functioning, Disability and Health, ontwikkeld door de Wereld Gezondheidsorganisatie). Dit is een wereldwijd gebruikte classificatie waarmee het menselijk functioneren kan worden beschreven en dient daarbij als basis.

Aan de hand van een beoordeling naar het arbeidsvermogen wordt door UWV gekeken of iemand recht heeft op Wajong2015.

Iemand komt in beginsel in aanmerking voor een Wajong-uitkering als degene door een ziekte of handicap geen arbeidsvermogen heeft en dit ook niet kan ontwikkelen. En als één van deze situaties geldt:

- Iemand heeft op de dag dat hij 18 jaar wordt een ziekte of handicap;
- Iemand kreeg na zijn 18e en voor de dag dat hij 30 jaar werd een ziekte of handicap. In het jaar voordat hij zijn ziekte of handicap kreeg, volgde hij minimaal zes maanden een opleiding.

Hoe beoordelen we dit?

Iemand heeft **arbeidsvermogen** als degene:

- Ten minste 4 uur per dag belastbaar is of ten minste 2 uur per dag in staat is het WML te verdienen én
- Ten minste 1 uur aaneengesloten kan werken én
- over basale werknemersvaardigheden beschikt én
- een taak kan uitvoeren in een arbeidsorganisatie.

Dit betekent dat als één van bovenstaande criteria met "nee" wordt beantwoord, iemand geen arbeidsvermogen heeft. Als er geen arbeidsvermogen is, wordt vervolgens beoordeeld of het ontbreken daarvan **duurzaam** is.

Van duurzaamheid is sprake als onomstotelijk vaststaat dat er geen behandelmogelijkheden meer zijn en/of geen uitzicht op verdere ontwikkeling van vaardigheden.

Daarnaast kan iemand in aanmerking komen voor een Wajong-uitkering als:

1. Er sprake is van een toename van de beperkingen, door dezelfde ziekteoorzaak, die alsnog leidt tot het duurzaam ontbreken van arbeidsvermogen. De toename van beperkingen moet plaatsvinden binnen vijf jaar na de 18^e verjaardag of de datum waarop arbeidsongeschiktheid is ontstaan tijdens de studie.
2. Er sprake is van 10 jaar aaneengesloten geen arbeidsvermogen, door dezelfde ziekteoorzaak. De duurzaamheid van het ontbreken van arbeidsvermogen kan dan worden aangenomen.

Iemand kan na een eerdere afwijzing altijd nogmaals een beoordeling Wajong2015 aanvragen als er sprake is van nieuwe feiten die bij de laatste beoordeling niet zijn meegenomen en die leiden tot een andere uitkomst. Als er geen sprake is van nieuwe feiten of omstandigheden kunnen mensen altijd een verzoek indienen dat UWV terugkomt van een beslissing, ook bij een afwijzing Wajong.

Het aanvragen van een beoordeling Wajong2015 is mogelijk tot het bereiken van de AOW-leeftijd. Dit geldt zowel voor een reguliere aanvraag als voor een herhaalde aanvraag na een eerdere afwijzing.

In tabel 1 staan het aantal toekenningen en afwijzingen van 2019 t/m 2023.

Tabel 1 Toekenningen en afwijzingen Wajong2015

Soort beslissing	2019	2020	2021	2022	2023	totaal
Totaal beslissingen	8.259	9.132	8.962	9.462	10.458	46.273
Wajong 2015 toekenning	3.299	3.949	4.331	4.434	4.834	20.847
Afwijzing Wajong 2015, waarvan:	4.960	5.183	4.631	5.028	5.624	25.426
- Afwijzing wegens arbeidsvermogen	2.882	3.313	3.295	3.710	4.261	17.461
- Afwijzing wegens tijdelijk geen arbeidsvermogen	1.307	1.315	1.336	1.318	1.363	6.639
- Afwijzing wegens studie	771	555	0	0	0	1.326
Afwijzingspercentage (exclusief studie)	55,9%	54,0%	51,7%	53,1%	53,8%	53,6%

2. Achtergrond en methodiek van onderzoeken naar de kwaliteit Wajong-beoordelingen

Een cliënt die een aanvraag doet voor een beoordeling vertrouwt erop dat de professional die de aanvraag afhandelt over voldoende kennis en ervaring beschikt om een goede beoordeling te kunnen doen, zodat hij kan vertrouwen op de uitkomst. Daarom is de sturing binnen UWV gericht op het goed opleiden en ondersteunen van de verzekeringsartsen, arbeidsdeskundigen en procesbegeleiders, zodat deze in staat zijn om kwalitatief goede beoordelingen te doen. Ook 'bewaakt' UWV met het verrichten van kwaliteitsonderzoeken de kwaliteit van de beoordelingen, zodat bijgestuurd kan worden middels een gerichte leer- en verbetercyclus. We doen dit om ervoor te zorgen dat onze professionals in staat zijn om kwalitatief goed werk te verrichten, en cliënten en de maatschappij vertrouwen kunnen hebben in de uitkomsten van ons werk. De laatste jaren is er te weinig aandacht geweest voor de leer- en verbetercyclus.

Kwaliteitsonderzoeken in de periode 2020 tot en met 2024

Tot en met januari 2020 werd er een maandelijkse steekproef gedaan op Wajong-dossiers met als doel om de kwaliteit van de beoordelingen te monitoren en indien nodig bij te sturen. Er werden op basis van steekproeven jaarlijks honderden Wajong-beoordelingen gecontroleerd op juistheid. De uitkomsten van de maandelijkse controles in 2019 tot en met januari 2020 laten zien dat 92% van de beoordelingen juist is gedaan. De dossiers met opmerkingen werden door de auditoren besproken met de adviseurs VA en AD in de districten. De verantwoordelijkheid om op basis hiervan eventuele lessen te trekken lag in de districten.

Aan het begin van de coronacrisis is besloten (gelijk aan WIA en ZW) om geen landelijk aangestuurde periodieke controles naar de kwaliteit van het sociaal-medisch beoordelen in de districten meer te verrichten. Vrijgekomen capaciteit kon ingezet worden op het terugdringen van de wachttijden voor sociaal-medische beoordelingen. De verantwoordelijkheid voor de kwaliteitsborging van het sociaal-medisch beoordelen kwam in de districten te liggen. Zij hadden de opdracht om kwaliteitsplannen op te stellen en zich hierover te verantwoorden. Hier is wisselend invulling aan gegeven.

In 2024 is er een auditonderzoek gestart naar de kwaliteit van de beoordelingen die eind 2023 waren uitgevoerd. De afronding van dit onderzoek duurde langer dan gepland, onder meer door extra benodigde inzet voor het onderzoeken van kwaliteitsissues bij de WIA, waardoor het onderzoek pas in januari 2025 is vastgesteld.

Om meer beoordelingen te kunnen doen om achterstanden in te lopen en om de kwaliteit te versterken, is UWV in 2022 met Sociaal Medische Centra (SMC) gestart, waar multidisciplinaire teams samen beoordelingen doen onder leiding van een verzekeringsarts. In de evaluatie van de SMC's in 2024 is ook gekeken naar de kwaliteit van de Wajong-beoordelingen. De resultaten zijn te vinden in

de eerder gepubliceerde SMC-evaluatie¹. Het gaat om een beperkte steekproef van 110 dossiers, waarmee dit onvoldoende houvast geeft om een goed beeld te geven van de kwaliteit van de Wajong-beoordelingen.

In oktober 2024 is gestart met een nieuwe periodieke kwaliteitscontrole de zogenaamde Meting Operationele Kwaliteit (MOK).

Onderzoeksmethodiek

De bevindingen in deze overkoepelende rapportage komen voort uit de eerste Meting Operationele Kwaliteit (MOK) 2024 en het auditonderzoek over 2023 dat onlangs is afgerond. De methodiek van beide onderzoeken verschilt op een aantal punten.

Methodiek Meting Operationele Kwaliteit 2024

De divisie Sociaal Medische Zaken (SMZ) is in oktober 2024 gestart met een nieuwe, periodieke kwaliteitscontrole in de vorm van een steekproef: de Meting Operationele Kwaliteit (MOK). De MOK wordt iedere twee maanden uitgevoerd en dient drie doelen: monitoring, verantwoording en leren & ontwikkelen. De MOK maakt een meer eenduidig oordeel mogelijk over de kwaliteit van de dienstverlening in de verschillende districten, waardoor vergelijkingen mogelijk zijn en een landelijk beeld ontstaat. Hiermee keert UWV terug naar de aanpak en omvang van de steekproeven van vóór de coronapandemie. Elke twee maanden worden honderden dossiers onderzocht. Voor de Wajong gaat het om minimaal 300 dossiers per twee maanden (op ca. 1200 afgehandelde beoordelingen per maand).

Alle 11 districten hebben in oktober 2024 een zogeheten toetsteam geformeerd. Dit toetsteam heeft 30 Wajongdossiers beoordeeld. Een toetsteam beoordeelt in deze eerste controle de dossiers van een ander district, omdat verondersteld wordt dat toetsers minder terughoudend zijn om fouten te benoemen die elders zijn gemaakt. Ook vindt steeds een zogeheten "overcontrole" plaats: de auditoren van de afdeling Business Control & Kwaliteit (BC&K) controleren ongeveer 10% van de dossiers die de toetsteams al hebben onderzocht. De toetsresultaten, zowel juiste, nader te bepalen als onjuiste beoordelingen, worden gedeeld met de districten. De districtsadviseurs geven de terugkoppeling door aan de professionals op de werkvloer. Fouten worden zoveel mogelijk gecorrigeerd. Dit terugleggen is bedoeld voor individueel leren. Daarnaast worden de uitkomsten vanuit de kwaliteitsonderzoeken geaggregeerd en besproken in de districten om van te leren.

Methodiek Auditonderzoek 2023

Het auditonderzoek over 2023 kent een andere methodiek dan de MOK. Het belangrijkste verschil is dat dit onderzoek alleen is verricht door de auditoren van de afdeling BC&K landelijk, zonder kruislingse controles in de districten. Het gaat hier om dossiers waarin alle drie de disciplines zijn betrokken die bij een beoordeling een rol spelen: Verzekeringsarts (VA), Arbeidsdeskundige (AD) en Procesbegeleider (PB).

In beide onderzoeken is bekeken of het werk van de verzekeringsarts, arbeidsdeskundige en procesbegeleider adequaat is. Adequaat houdt in of de professional zich gehouden heeft aan de voorgeschreven protocollen tijdens de beoordeling. Vervolgens is er gekeken of het oordeel van de professional navolgbaar is op basis van de verslagging in het dossier. Op basis van de navolgbaarheid wordt vastgesteld of de uitkomst van het handelen van de professional plausibel is.

Na het onderzoek op het handelen van de professional is een oordeel gegeven over de gehele uitkomst van de beoordeling ('integrale eindbeoordeling'). De uitkomst kan 'juist', 'onjuist' of 'nader te bepalen' zijn. 'Nader te bepalen' (NTB) betekent dat op basis van alle informatie in het dossier er door tekortkomingen (zoals ontbrekende onderdelen of in onvoldoende mate beschreven en onderbouwde conclusies) niet met zekerheid gezegd kan worden dat de uitkomst van de beoordeling correct is. Voor de cliënt betekent dit dat we niet met zekerheid kunnen zeggen of het oordeel van de VA en/of AD juist is en de cliënt dus gekregen heeft waar hij recht op heeft. Dit betekent niet dat de beoordeling in alle gevallen fout is. Daarom wordt het dossier 'teruggelegd'. Dat wil zeggen dat het dossier opnieuw bekeken wordt door de professional die het dossier heeft opgesteld. Op basis van de bevindingen uit het kwaliteitsonderzoek moet worden aangegeven of het oordeel over de

---

¹ Rapport Evaluatie SMC mei 2024

uitkomst van de sociaal-medische beoordeling hetzelfde blijft. De professional moet hiervoor dan aanvullende onderbouwing aanleveren. Fouten worden zoveel mogelijk gecorrigeerd.

In deze rapportage duiden we op hoofdlijnen de resultaten van de eerste MOK 2024 en het auditonderzoek over 2023, zowel voor als na de terugleggingen. Hierbij benadrukken wij dat dit een duiding op hoofdlijnen is; het verschaft ons eerste inzichten in de kwaliteit van de dienstverlening.

Deze eerste MOK verschaft ons ook inzichten en ervaringen in relatie tot de uitvoering van het MOK-proces, die leiden tot verdere aanscherpingen in het kwaliteitssysteem, zowel inhoudelijk (zoals de 'checklijsten') als ook het bieden van extra training en ondersteuning bij het uitvoeren van de controles, zodat bijvoorbeeld praktijkvariatie onder toetsers ondervangen kan worden. De uitkomsten uit de eerste MOK zijn nog onvoldoende betrouwbaar. De MOK-procedure wordt de komende meetrondes verder doorontwikkeld. We verwachten vanaf september 2025 de MOK zodanig ontwikkeld te hebben dat de uitkomsten betrouwbaar zijn.

Ook het auditonderzoek kent ten aanzien van de bevindingen beperkingen waardoor alleen een duiding op hoofdlijnen mogelijk is. Deze beperkingen zitten in de gebruikte checklijsten en de lange periode tussen dossieronderzoek en teruglegging van de bevindingen.

Ook zal een externe partij een onderzoek gaan verrichten naar het kwaliteitsmanagementsysteem van UWV, waaronder de MOK. We verwachten de resultaten in het tweede kwartaal 2025.

3. Uitkomsten kwaliteitsonderzoeken

Hieronder zullen de uitkomsten van twee onderzoeken worden beschreven. De duiding van deze onderzoeken is, zoals eerder aangegeven, op hoofdlijnen.

De twee onderzoeken zijn:

- Auditonderzoek over 2023
- De eerste MOK over 2024

De uitkomsten van deze eerste MOK en van het Auditonderzoek geven slechts een eerste beeld van de kwaliteit op hoofdlijnen. We moeten ons realiseren dat het verbinden van 'harde' conclusies hieraan nog niet mogelijk is.

De rapportage van het auditonderzoek is in te zien op UWV.nl². Van de MOK is nog geen rapportage beschikbaar. Het onderzoek zal eerst worden afgerond.

Auditonderzoek over 2023

Onderstaande tabel laat het volgende beeld zien over de juistheid van het eindoordeel van de beoordeling van de Wajong op basis van het auditonderzoek over 2023, voor en na teruglegging.

Tabel 2 Uitkomsten integraal eindoordeel auditonderzoek

Integraal eindoordeel beoordeling Wajong Periode augustus t/m oktober 2023				
	Voor teruglegging		Na teruglegging (indicatief)	
	Aantal	%	Aantal	%
Beoordeling juist	166	56%	266	90%
Beoordeling onjuist	10	3%	16	5%
Beoordeling NTB	119	41%	13	4%
Totaal	295		295	

Voor teruglegging geldt dat in 166 dossiers (56%) het eindoordeel van de beoordeling 'juist' is geweest en in 10 dossiers (3%) is sprake van een oordeel 'onjuist'.

In 119 dossiers (41%) is de juistheid van het eindoordeel 'nader te bepalen'. Hierbij kan sprake zijn van één of meerdere aspecten die niet navolgbaar zijn zoals weging arbeidsvermogen en weging duurzaamheid.

De toetsresultaten van de dossiers die 'nader te bepalen' en 'onjuist' zijn, zijn gedeeld met de districten. De districtsadviseurs geven de terugkoppeling door aan de professionals op de werkvloer. Dit kan leiden tot een aanpassing van het oordeel. Over deze terugleggingen is weer terug gerapporteerd naar de landelijke afdeling BC&K. Bij een eerste nadere bestudering van de terugkoppelingen blijkt dat mogelijk een groot deel van de NTB-dossiers het oordeel 'juist' kan krijgen. De cijfers in tabel 2 over de teruglegging zijn indicatief en gebaseerd op de bevindingen uit de nadere bestudering. Het inhoudelijke onderzoek moet nog worden afgerond en kan leiden tot verschuivingen in deze cijfers.

Na de teruglegging is in 266 dossiers (90%) het eindoordeel van de beoordeling 'juist' geweest en in 16 (5%) dossiers is sprake van een 'onjuist' oordeel. In 13 dossiers is de juistheid van het eindoordeel nader te bepalen (4%).

Ten opzichte van de bevindingen van voor de voorlegging valt op dat de categorie 'NTB' substantieel lager is (van 41% naar 4%) en de categorie 'juist' hoger (van 56% naar 90%). Ook het aantal dossiers met het oordeel 'onjuist' is hoger dan voor de teruglegging (van 3% naar 5%).

² Rapportage auditonderzoek is te vinden op <https://www.uwv.nl/over-uwv>

Een onjuiste beoordeling kan te maken hebben met:

- Ten onrechte wel/geen Wajong.
- Ten onrechte te vroege of te late ingangsdatum recht.
- Ten onrechte wel/geen ophoging vanwege hulpbehoevendheid.
- Ten onrechte niet behandeling genomen.
- Verkeerde reden afwijzing.

In tabel 3 is de plausibiliteit van het handelen van de betrokken professional bij een beoordeling weergegeven, op basis van het auditonderzoek over 2023. Plausibel betekent dat de conclusie van de professional navolgbaar is gelet op alle aanwezige stukken in het dossier.

Tabel 3 Plausibiliteit professionals auditonderzoek 2023

	Aantal	%
PB plausibel		
Ja	268	91%
Nee	27	9%
Totaal	295	
AD plausibel		
Ja	150	57%
Nee	112	43%
Totaal	262	
VA plausibel		
Ja	228	79%
Nee	60	21%
Totaal	288	

De steekproef betrof 300 dossiers. Hiervan zijn 5 dossiers afgevallen omdat deze niet aan de criteria van de steekproef voldeden.

Er zijn 295 dossiers getoetst. In 262 dossiers is een AD betrokken bij de beoordeling en in 288 dossiers een VA.

Het handelen van de PB is in 91% van de getoetste dossiers plausibel. Het handelen van de AD is in 57% van de getoetste dossiers plausibel en van de VA in 79%. Met name de plausibiliteit van de AD is laag.

Aspecten in de beoordeling die de plausibiliteit beïnvloeden

Bij met name de arbeidsdeskundige (AD) en verzekeringsarts (VA) zijn er een aantal aspecten die impact hebben op de plausibiliteit van de beoordeling. De procesbegeleider heeft geen inhoudelijke rol bij de beoordeling. De procesbegeleider is verantwoordelijk voor de voorbereiding, vaststelling van het recht op basis van de beoordeling en de administratieve afhandeling (recht en hoogte).

Arbeidsdeskundige

De volgende aspecten zijn van invloed op de plausibiliteit van het handelen van de AD:

- Wijze van contact met de cliënt
- Adequaat gesprek met cliënt
- Adequate analyse en onderbouwing arbeidsvermogen

De AD onderzoekt aan de hand van stage, school, arbeidsverleden of delen van het dagverhaal (bijvoorbeeld hobby's) onder welke voorwaarden de cliënt kan functioneren in werk, aan welke voorwaarden de arbeidsorganisatie moet voldoen en de voorwaarden en welke werksoorten geschikt zijn. Op basis van dit gesprek én de door de verzekeringsarts aangegeven beperkingen maakt de AD een analyse van het arbeidsvermogen en komt de AD tot een onderbouwd oordeel over de aanwezigheid van basale werknemersvaardigheden en de mogelijkheid om een taak uit te kunnen voeren in een arbeidsorganisatie.

Verzekeringsarts

De volgende aspecten zijn van invloed op de plausibiliteit van het handelen van de VA:

- Wijze van contact met de cliënt
- Adequaat verzekeringsgeneeskundig onderzoek
- Adequaat oordeel op de criteria arbeidsvermogen

Het verzekeringsgeneeskundig onderzoek bestaat uit vier delen, namelijk:

- Dagverhaal (functioneren in de thuissituatie en daarbuiten)
- Medische anamnese en ontwikkelingsanamnese
- Psychisch onderzoek
- Lichamelijk onderzoek

Op basis van het verzekeringsgeneeskundig onderzoek beoordeelt de VA ten behoeve van de beoordeling arbeidsvermogen:

- De beperkingen, en brengt deze in kaart.
- Kan cliënt ten minste een uur aaneengesloten werken.
- Is hij minstens vier uur per dag belastbaar en als dit niet het geval is, is de cliënt ten minste twee uur belastbaar (in dat geval moet de AD onderzoeken of cliënt tenminste het WML kan verdienen).

Vervolgens onderbouwt de VA het oordeel wel/geen arbeidsvermogen. Als de cliënt niet bezit over arbeidsvermogen, dan wordt ook de duurzaamheid onderzocht (mogelijk met betrokkenheid van de AD). Ook dit oordeel wordt onderbouwd.

Als het handelen van een AD en VA als adequaat wordt beoordeeld dan wordt ook het eindoordeel vaker als plausibel beoordeeld.

Meting Operationele Kwaliteit (MOK) 2024

In tabel 4 worden de bevindingen weergegeven over de juistheid van het eindoordeel van de beoordeling van de Wajong op basis van de MOK 2024, voor en na teruglegging.

Tabel 4 Uitkomsten integraal eindoordeel MOK 2024

Integraal eindoordeel beoordeling Wajong periode oktober en november 2024				
	Voor teruglegging		Na teruglegging (indicatief)	
	Aantal	%	Aantal	%
Beoordeling juist	205	67%	266	87%
Beoordeling onjuist	4	1%	27	9%
Beoordeling NTB	96	31%	11	4%
Totaal	305		304	

Na teruglegging bleek één van de dossiers een WIA-dossier te zijn, daarom n=304

Voor de teruglegging is in 205 dossiers (67%) het eindoordeel van de beoordeling juist geweest en in 4 dossiers (1%) is sprake van een oordeel 'onjuist'. In 96 dossiers (31%) is de juistheid van het eindoordeel 'nader te bepalen'. Hierbij kan sprake zijn van één of meerdere aspecten die niet navolgbaar zijn zoals weging arbeidsvermogen en weging duurzaamheid.

De toetsresultaten van de dossiers die 'nader te bepalen' en 'onjuist' zijn, zijn gedeeld met de districten. De districtsadviseurs geven de terugkoppeling door aan de professionals op de werkvloer. Dit kan leiden tot een aanpassing van het oordeel. Over deze terugleggingen is weer terug gerapporteerd naar de landelijke afdeling BC&K. Bij een eerste nadere bestudering van de terugkoppelingen blijkt dat mogelijk een groot deel van de NTB-dossiers het oordeel juist kan krijgen. De cijfers in tabel 2 over de teruglegging zijn gebaseerd op de bevindingen uit de nadere bestudering. Het inhoudelijke onderzoek moet nog worden afgerond en kan leiden tot verschuivingen in deze cijfers.

Na de teruglegging is in 266 dossiers (87%) het eindoordeel van de beoordeling 'juist' geweest en in 27 (9%) dossiers is sprake van een oordeel 'onjuist'. In 11 dossiers is de juistheid van het eindoordeel 'nader te bepalen' (4%).

Ten opzichte van de bevindingen van voor de voorlegging valt op dat de categorie NTB substantieel lager is (van 31% naar 4%) en het aantal juiste beoordelingen hoger is (van 67% naar 87%). Ook het aantal onjuiste beoordelingen is hoger dan voor de teruglegging (van 1% naar 9%).

Een onjuiste beoordeling kan te maken hebben met:

- Ten onrechte wel/geen Wajong.
- Ten onrechte te vroege of te late ingangsdatum recht.
- Ten onrechte wel/geen ophoging vanwege hulpbehoevendheid.
- Ten onrechte niet behandeling genomen.
- Verkeerde reden afwijzing.

4. Maatregelen ter verbetering kwaliteit beoordeling

De bevindingen uit de kwaliteitsonderzoeken geven nog geen scherp beeld van de kwaliteit van de beoordeling Wajong. UWV kan nog geen conclusies trekken over de kwaliteit van de Wajongbeoordeling. UWV neemt de volgende maatregelen ter verbetering van de kwaliteit en het kwaliteitsmanagementsysteem:

- Frequente uitvoering van de meting Operationele Kwaliteit (MOK)
Als gevolg van de kwaliteitsbevindingen is per oktober 2024 de Meting Operationele Kwaliteit (MOK) ingesteld voor de WIA en de Wajong. Deze wordt vanaf januari 2025 iedere twee maanden herhaald. Via deze kwaliteitstoetsing intensiveren wij onze leercirkels en krijgen onze medewerkers specifieke feedback op de kwaliteit van hun handelen. Cruciaal onderdeel hiervan is het bewaken van het functioneren van deze leercirkels. Wij sturen actief op het persoonlijk bespreken van kwaliteitsbevindingen met onze medewerkers. Doel hierbij is de medewerkers verder te professionaliseren. Dit betekent ook dat de opvolging van kwaliteitsbevindingen nadrukkelijker onderdeel wordt van de sturing binnen de districten. Na de tweede MOK zal een evaluatie plaatsvinden van het instrument. Op basis van de uitkomsten van de evaluatie zal het MOK-instrument worden aangepast
Door een extern bureau zal een onderzoek worden verricht naar het kwaliteitsmanagementsysteem van UWV. Ook het instrument MOK zal worden onderzocht.
- Verkenning centralisatie van de uitvoering (dedicated teams)
De Wajong2015 heeft een andere beoordelingsmethode (SMBA), dan bijvoorbeeld de Ziektewet en WIA. UWV onderzoekt de mogelijkheden van een verdere specialisatie en centralisatie van de uitvoering van de Wajong2015, zodat de kennis en ervaring die nodig is om de beoordelingen correct uit te voeren, makkelijker geborgd kan worden. Dit zou als consequentie hebben dat alleen "dedicated" teams op enkele kantoren worden ingezet op deze dienstverlening.
- Opleiding/vakmanschap
Ter ondersteuning van de uitvoering wordt aanvullend geïnvesteerd in het opleidingsaanbod SMBA en specifieke aspecten van de Wajong regelgeving mede op basis van de bevindingen uit kwaliteitsonderzoeken. Dit is enerzijds om het kennisniveau van de bestaande medewerkers te versterken, anderzijds om de hoeveelheid collega's die ingezet kunnen worden op de Wajong2015 te kunnen uitbreiden. Dit is noodzakelijk om de natuurlijke uitstroom van collega's met Wajong kennis op te vangen, het groeiend aantal aanvragen af te handelen en de aanvragen weer binnen de normtijd af te handelen.

Op korte termijn zullen we ons beraden over het aanbieden van dienstverlening aan mensen die zijn beoordeeld voor de Wajong en behoefte hebben aan een gesprek over hun situatie. Wij zullen hier ook de cliënt- en belangorganisaties bij betrekken.

Colofon

Naam notitie : Overkoepelende rapportage Kwaliteit Beoordeling Wajong2015

Opgesteld door : UWV

Datum : 23 januari 2025